

GRAND HOTEL EUROPA IN DE KOU

In zijn bestseller “Grand Hotel Europa”^{*} schetst Ilja Leonard Pfeijffer een beklijvend beeld van Europa, het oude continent dat de wereld eeuwenlang heeft gedomineerd. De auteur beschrijft hoe Europa verworden is tot een openluchtmuseum waar toeristen van over de hele wereld zich op komen vergapen. Een soort Bokrijk in het groot dus, historisch interessant maar gedateerd.

Zijn insteek stemt tot nadenken, nu meer dan ooit. Europa zit momenteel in de wurggreep van een gigantische brandstofcrisis. We zijn het slachtoffer geworden van een economische oorlog met Rusland. De bizarre bokkensprongen die de vrije energiemarkt nu maakt, zijn daar het ongewenste gevolg van. We betalen, in de meest letterlijke zin, een hoge prijs voor onze historisch gegroeide afhankelijkheid van uitheemse markten en voor de kortzichtigheid van onze leiders. Het is machteloos toekijken hoe onze toegankelijkheid tot de basisbehoeften elektriciteit en verwarming afbrokkelt. En zoals altijd zullen de minst bedeeden de hardste klappen krijgen.

Noch de overheid, noch de burgers weten hoe hiermee om te gaan. Niemand van ons kent antwoorden, niemand van ons heeft een glazen bol.

Zelf heb ik een kleine rekensom gemaakt. Wanneer de voorspellingen van de doemdenkers uitkomen dan zal ik straks de helft van het jaarbedrag van mijn pensioen moeten besteden aan energiekosten. Eén van mijn buurvrouwen vat het nuchter op. Ze woont met haar man in een huurhuisje en ze leven uiterst zuinig omwille van de financiële gevolgen van een faillissement. “Het is simpel”, zegt ze, “wanneer de afrekening komt, klop ik aan bij het OCMW.” Ze zal niet de enige zijn... Zoals multinationals zich ongelimiteerd verrijken op de ellende en ontberingen van de gewone mens, dat is pas onrechtvaardig. De harde kapitalistische elite laat zich niet in met ethische principes. Overheden staan machteloos of spelen het spelletje mee. Het is wat het is. Een vleugje levenskunst en relativeringsvermogen kan helpen om angst en onrust wat te verzachten. We kunnen proberen om vandaag en enkel vandaag te leven omdat we nooit weten wat de toekomst brengt of oprecht blij zijn met wat we op dit eigenste moment (nog) wel hebben en kunnen.

Een lichtpuntje in deze moeilijke tijden: ‘Onze natuur. De Film’^{**} is uit, een artistiek en technisch hoogstandje. De Belgische natuur is er op een onbevagen en ontroerende wijze in beeld gebracht. Het is een pareltje geworden dankzij de onverdroten inspanning en het geduld van de filmers. Geen opgestoken vingertje, geen zoveelste alarmerende boodschap, de schoonheid van de beelden op zich zijn de beste promotie om meer respect en liefde voor de natuur op te wekken. De film is bovenal een ode aan de overlevingsdrang van dieren en planten. Doorheen moeilijke omstandigheden en vele dreigingen gaan ze ervoor, elke dag opnieuw. Dat is precies wat wij ook gaan doen in de winter die komt en zolang het nodig is. Ondanks de energieprijzen en ondanks de voorspelde heropflakking van corona wens ik iedereen een warm hart en veel vriendschap toe. En moest het nodig zijn, een warmwaterkruik kan ook helpen.

Mieke

^{*}Ilja Leonard Pfeijffer: Grand Hotel Europa, (2018) Uitgeverij ‘De arbeiderspers’, Amsterdam

^{**} ‘Onze Natuur. De Film’, ondertussen vermoedelijk uit de cinemazalen

In het voorjaar 2023 op Canvas in een 7-delige reeks